

Stik-stof crisis

Stik-stof crisis

Stik-stof crisis

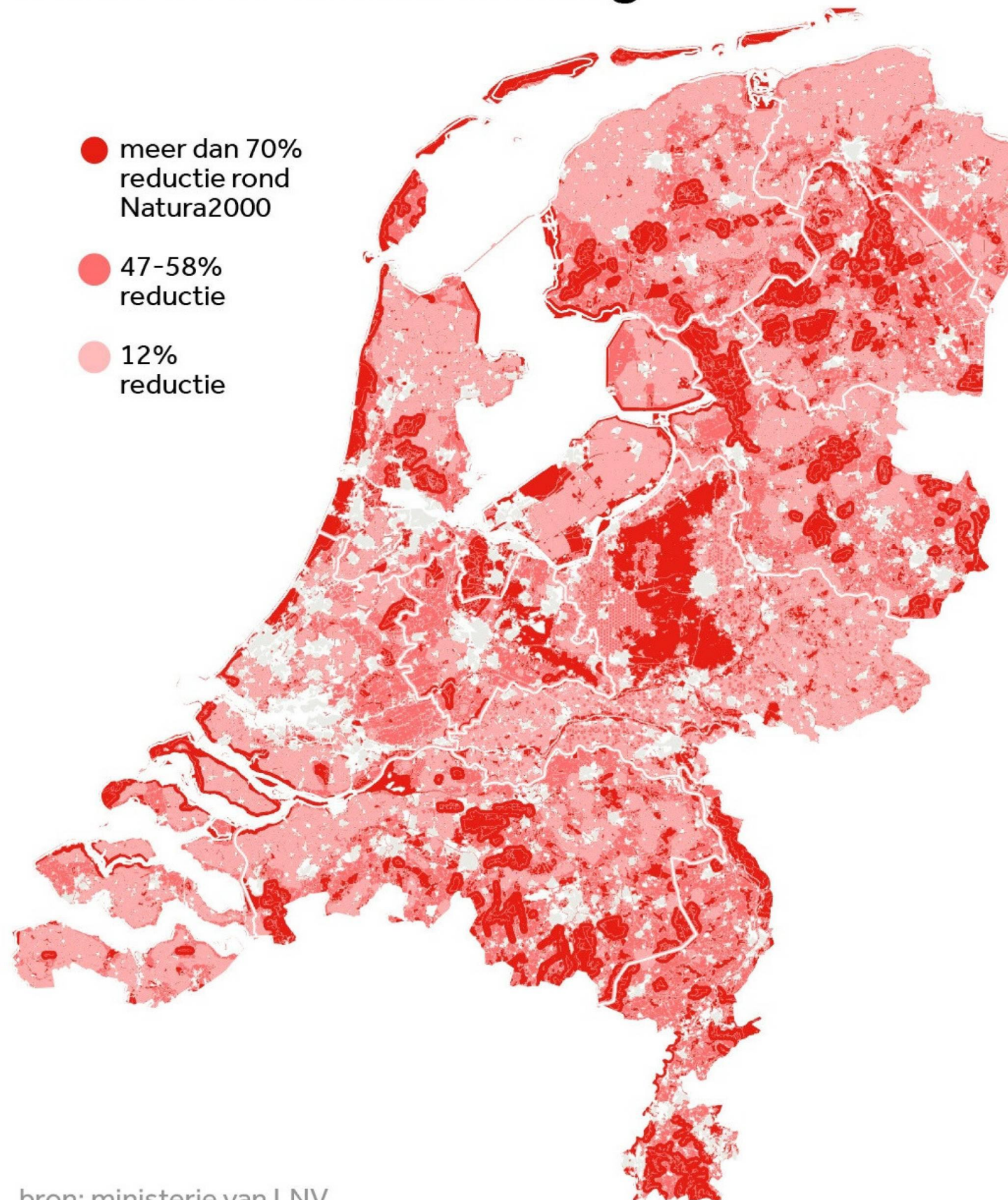

Stik-stof crisis

In deze gebieden moet de stikstofuitstoot omlaag

bron: ministerie van LNV

Indeling agrarisch gebied in de toekomst

- A – Intensieve, grondgebonden landbouw
- B – Extensieve, grondgebonden landbouw
- C – Intensieve veehouderij geclusterd in agroparken

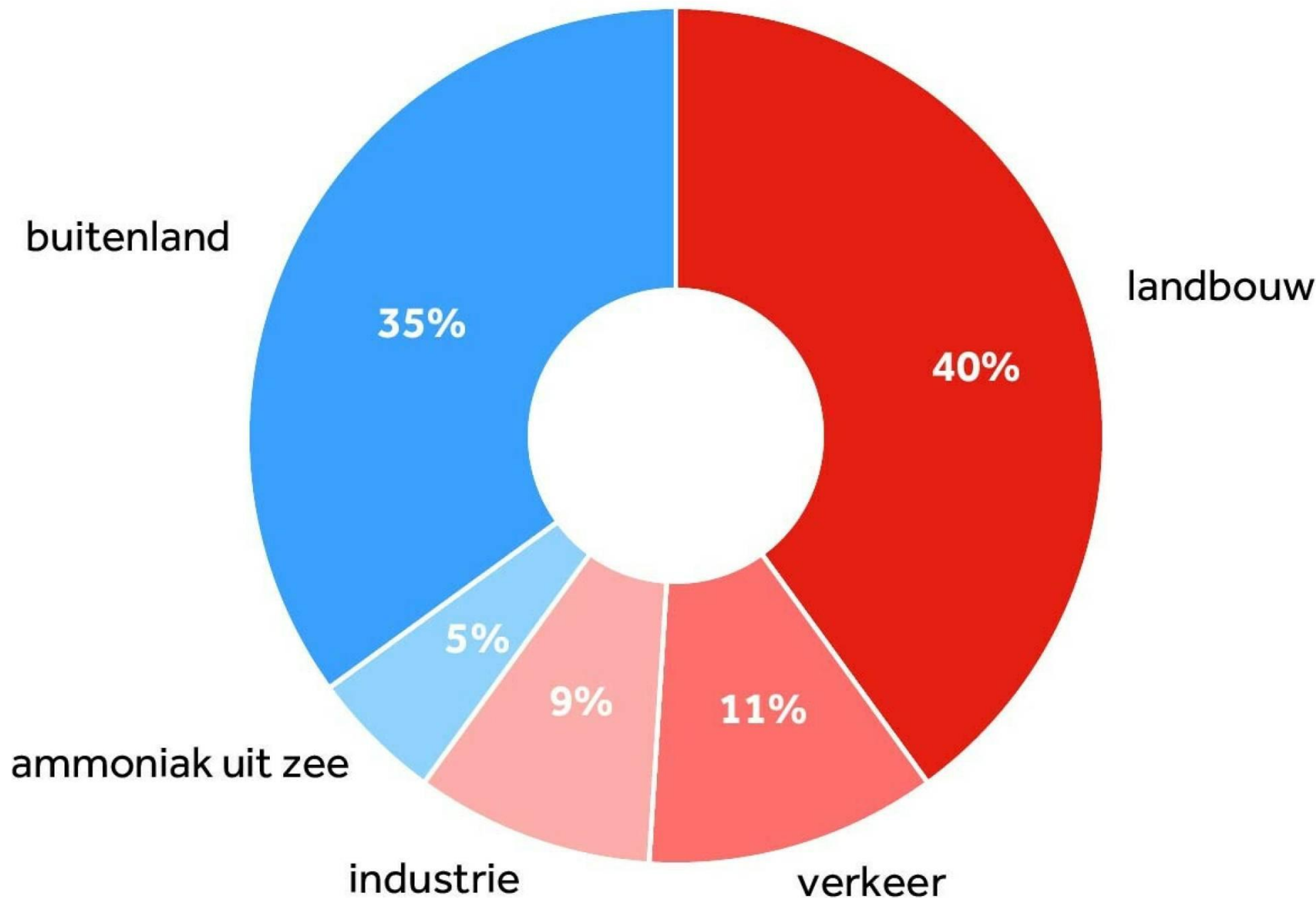
Overig

- Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebieden
- Bebouwd-, semi-bebouwd, recreatie en hoofdinfrastructuur
- Water

Meeste stikstof door landbouw en buitenland

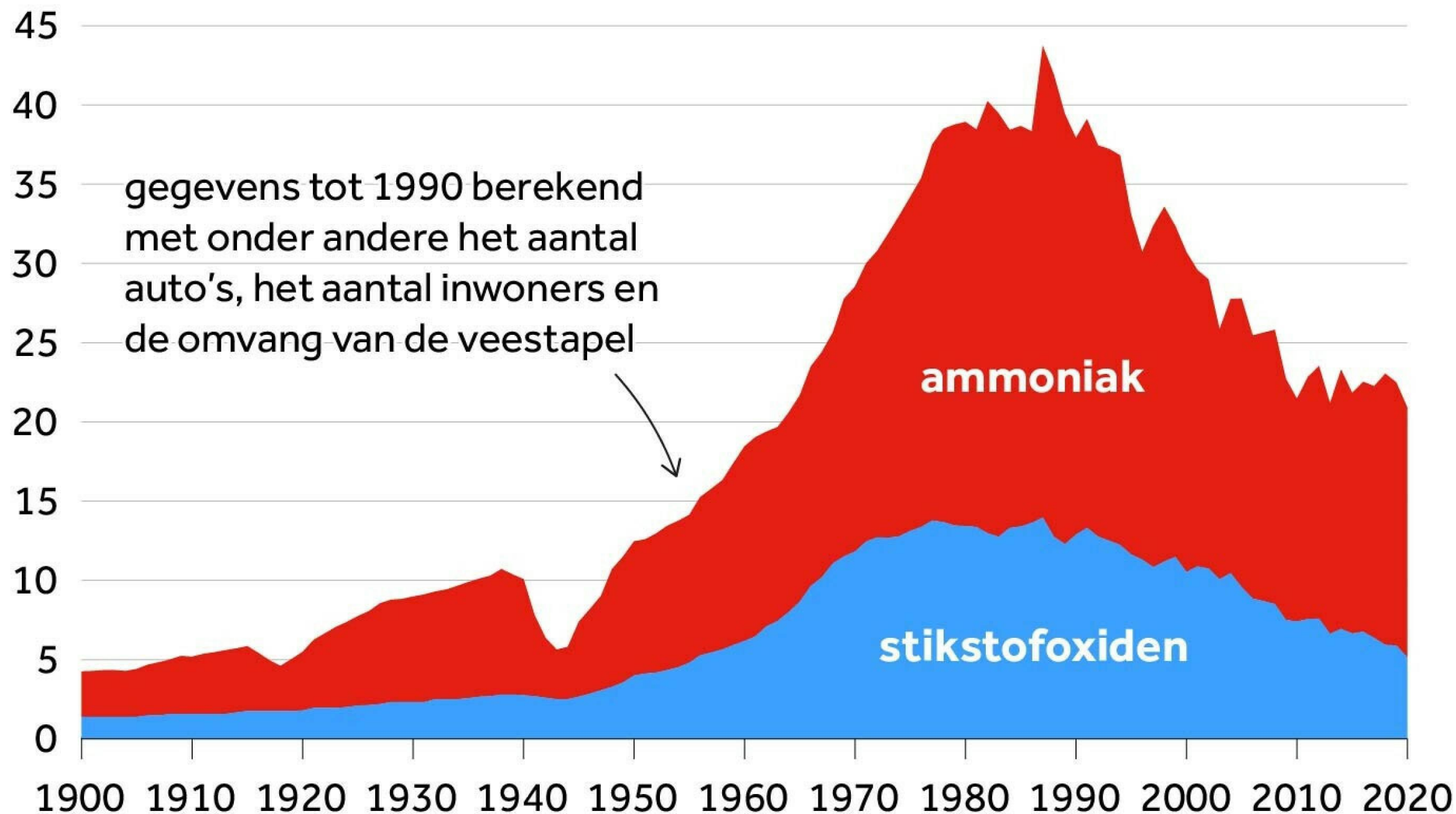
Stikstofdepositie per sector, in gevoelige Natura 2000-gebieden

Sterke afname stikstof vanaf de jaren negentig

Depositie van stikstof, in kilo's per hectare

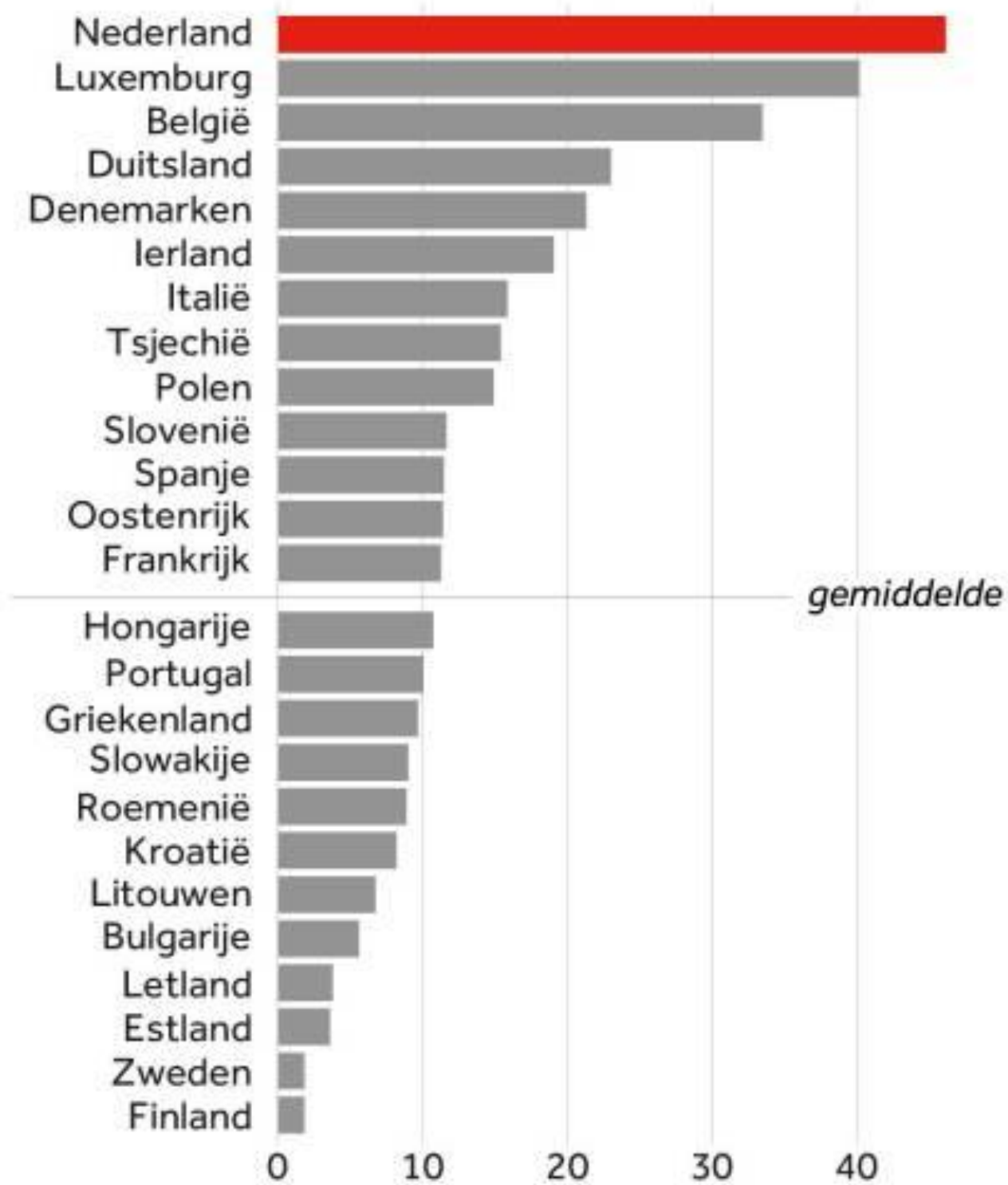

bron: *Nitrogen in The Netherlands over the past five centuries*, H. Noordijk, 2007 (tot 1990)
Compendium voor de Leefomgeving (vanaf 1990)

Nederland relatief grootste uitstoter

Totale uitstoot stikstof (kilo N per hectare)

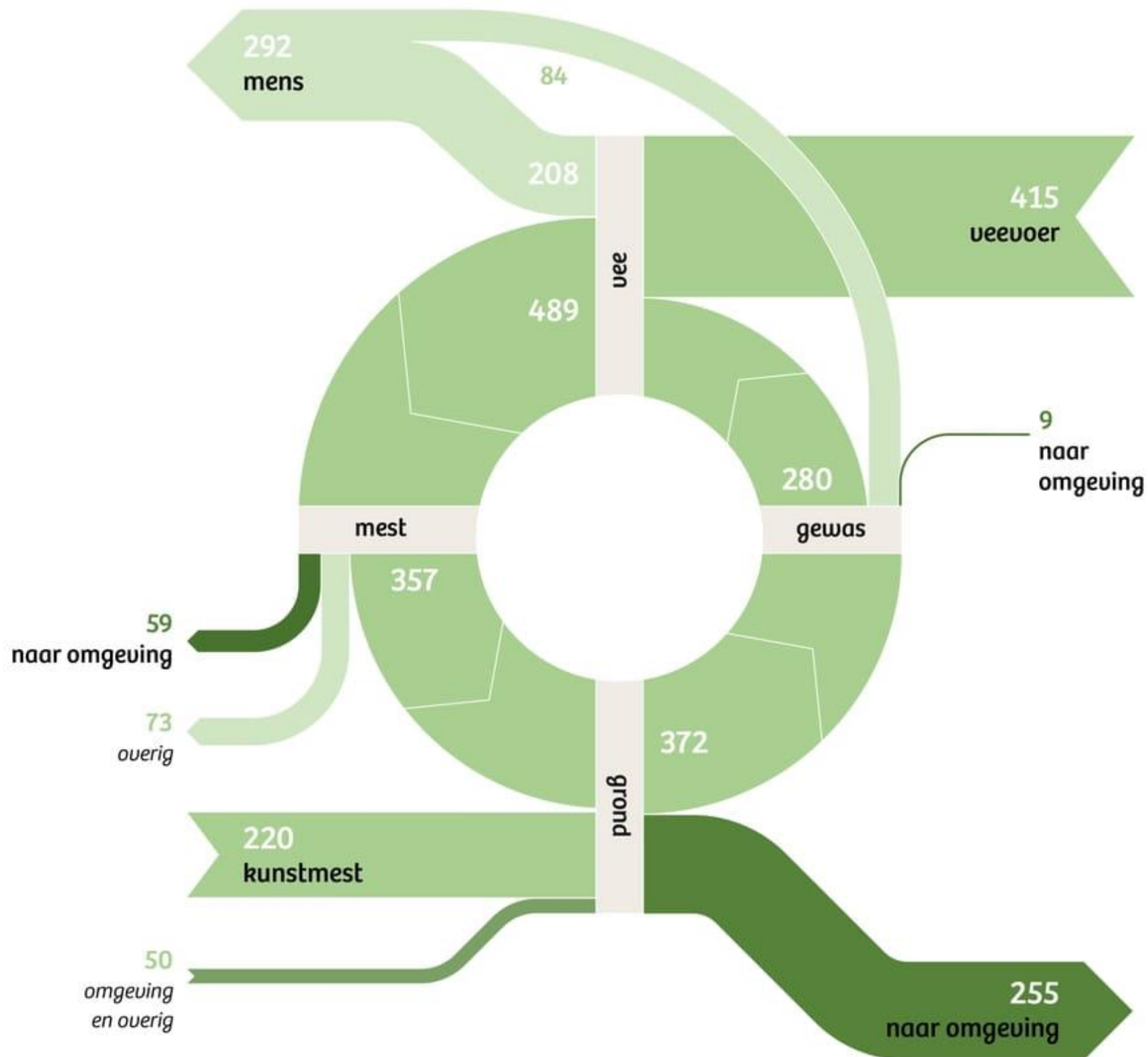
bron: CIEP, Eurostat

zonder Cyprus en Malta, wegens beperkt vergelijkbare data

De stikstofkringloop van de Nederlandse landbouw in 2020

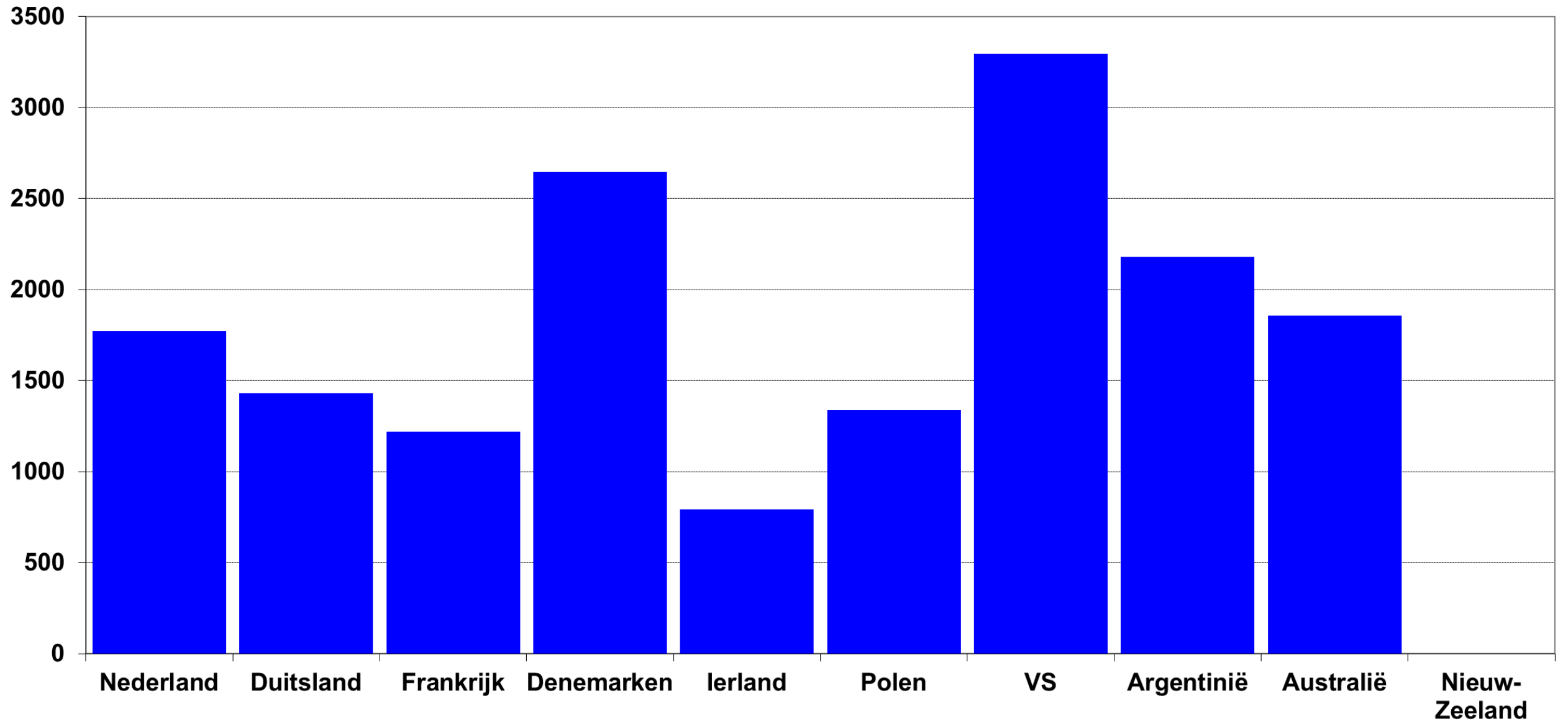
In miljoenen kilo's stikstof per jaar

Totaal naar omgeving: 307 miljoen kilo stikstof per jaar

Bron: CLO

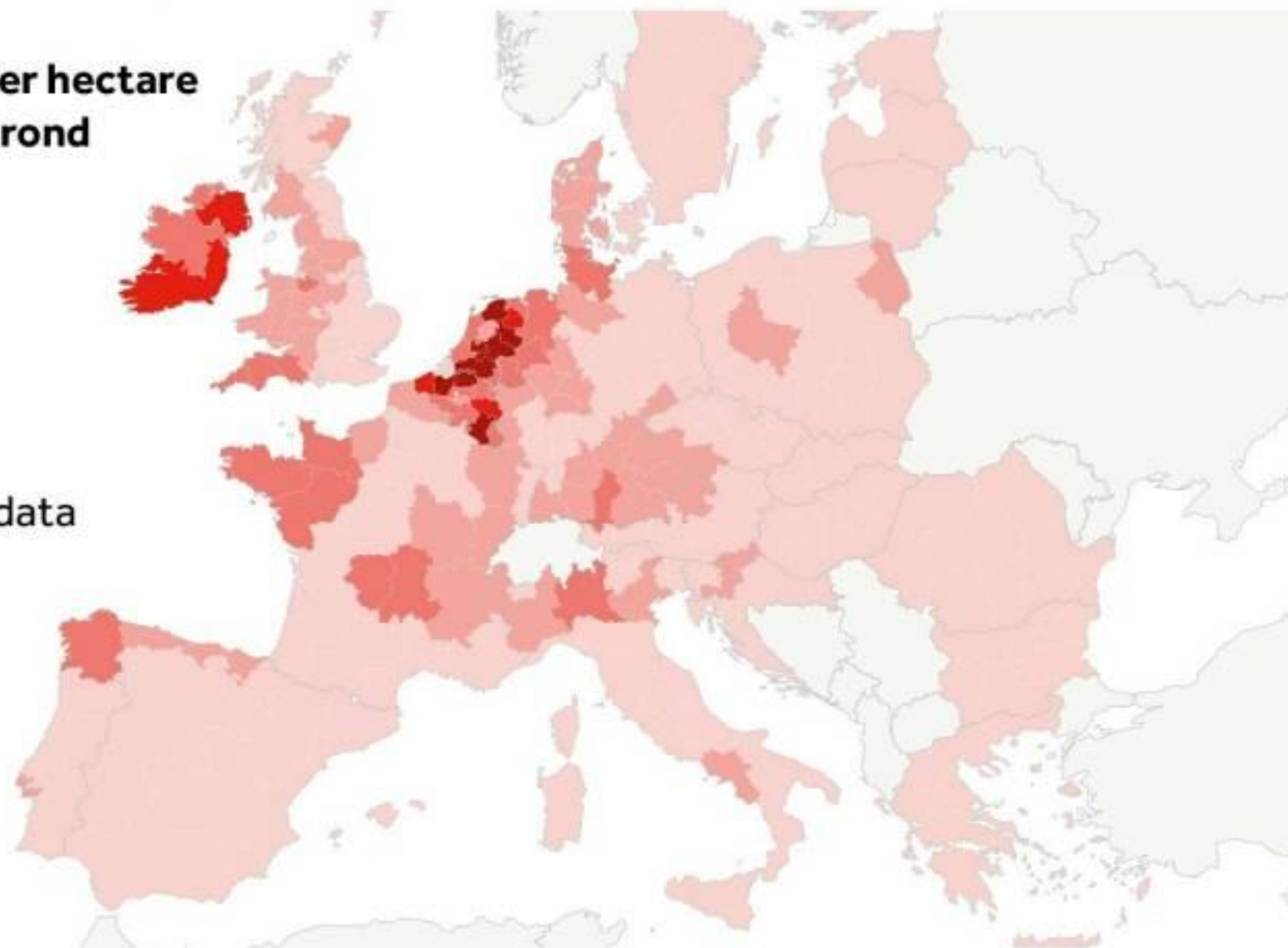
Nederlandse regio's tellen relatief meeste runderen

Aantal runderen per hectare landbouwgrond

runderen per hectare
landbouwgrond

in 2016

- tot 0,5
- 0,5-1
- 1-1,5
- 1,5-2
- 2+
- 0 / geen data

bron: Eurostat

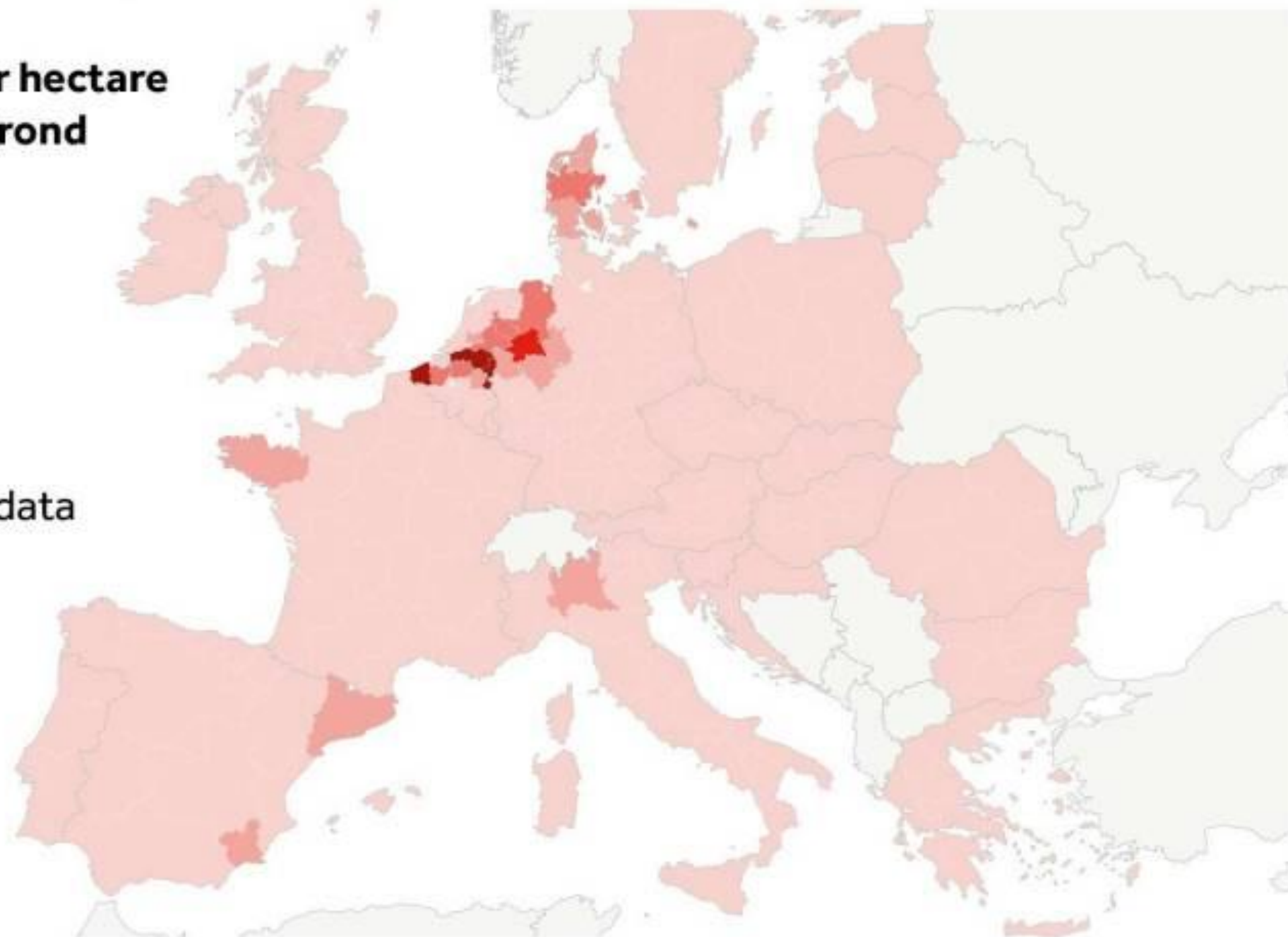
Ook relatief meeste varkens in Nederland

Aantal varkens per hectare landbouwgrond

**varkens per hectare
landbouwgrond**

in 2016

- tot 2,5
- 2,5-5
- 5-10
- 10-15
- 15+
- 0 / geen data

bron: Eurostat

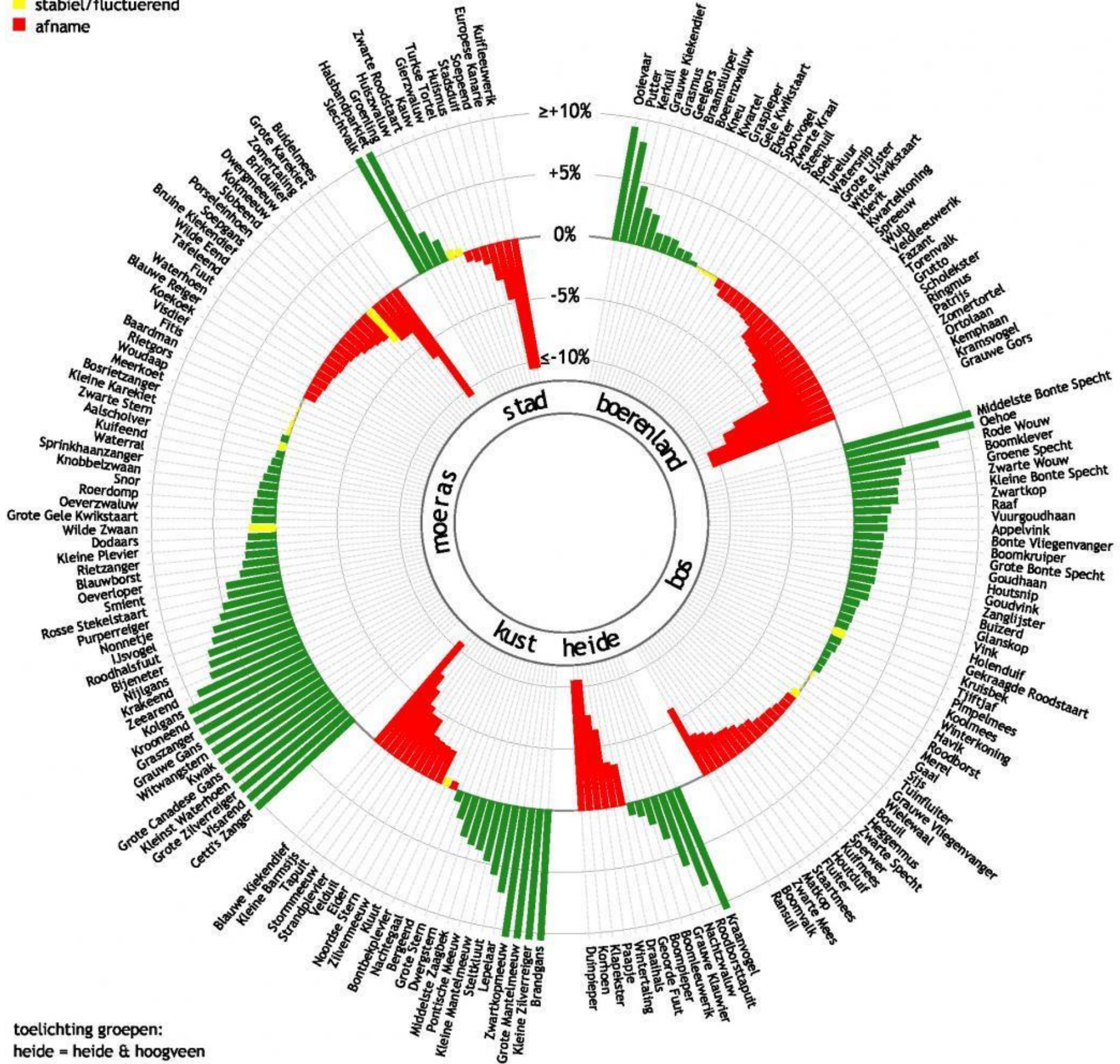

Insectengroep	onderzoeks- periode	Gemiddelde jaarlijkse achteruitgang	achteruitgang gedurende onderzoek	herrekend naar achteruitgang onderzoek 27 jaar
De Kaaistoep				
Haften	10 jaar	12,8%	75%	98%*
Kokerjuffers	10 jaar	9,6%	64%	93%
Kevers	20 jaar	5,1%	65%	76%
Loopkevers	20 jaar	8,9%	84%	92%
Lieveheersbeestjes	20 jaar	3,1%	47%	57%**
Gaasvliegen	10 jaar	4,7%	38%	72%***
Macro-nachtvlinders	20 jaar	3,9%	55%	66%
Wantsen	10 jaar	0,60%	0	0****
Drenthe				
Loopkevers	32 jaar	4,3%	75%	69%
Loopkevers 1995-2017	22 jaar	5,6%	72%	79%

Tabel 4 Achteruitgang van aantallen insecten in De Kaaistoep en Drenthe, berekend over de onderzoeksperiode (deels tien, deels twintig, deels 32 jaar) en herrekend naar 27 jaar.

- toename
- stabiel/fluctuerend
- afname

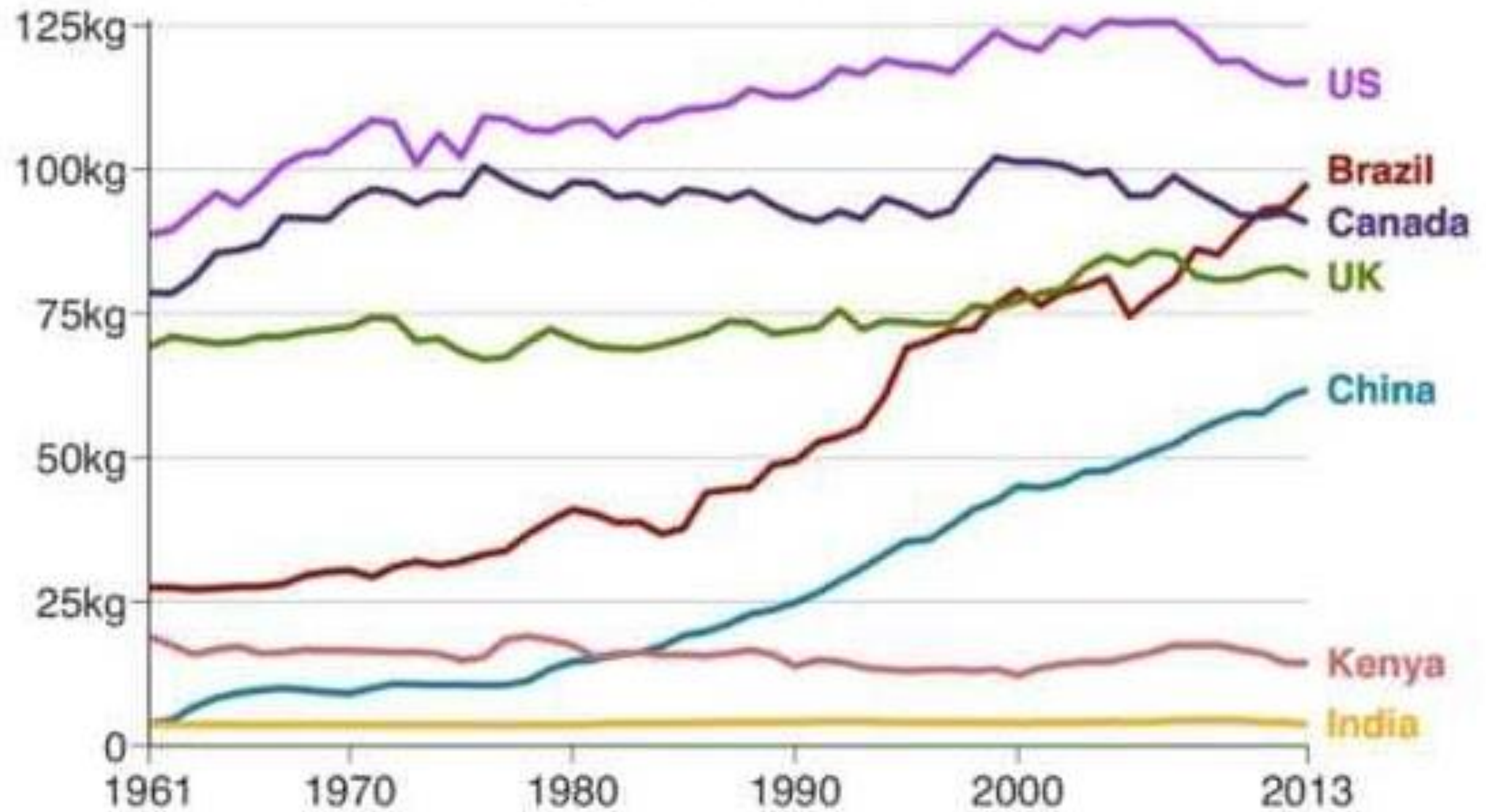

toelichting groepen:
 heide = heide & hoogveen
 kust = duin, kust & zee
 moeras = moeras & water
 stad = stad & dorp

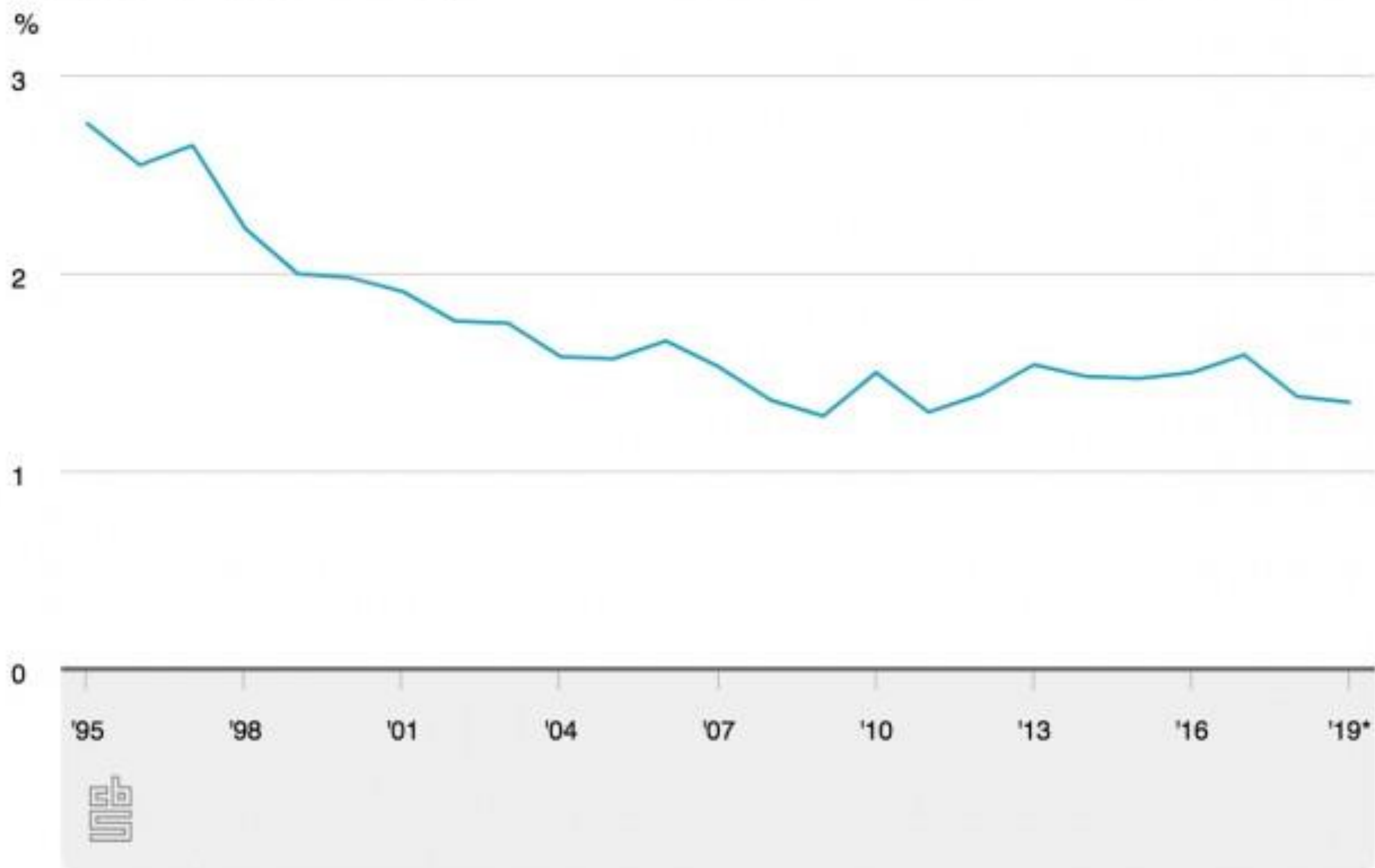
Meat consumption by selected country

Average annual consumption per person

Aandeel landbouw in bbp

* voorlopige cijfers

